

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อ ปี ค.ศ.๑๙๙๒ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Framework: Framework and Appendices การปรับปรุงครั้งล่าสุด ซึ่งในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ค.ศ.๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ

ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการ ในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์การยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์การ จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์การผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์การมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

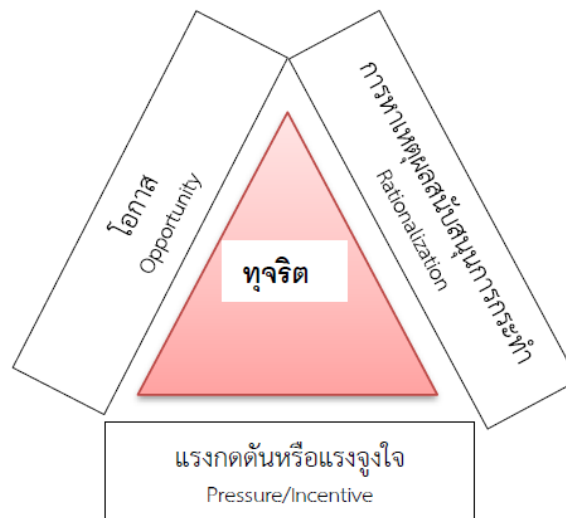
ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- ⇒ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- ⇒ Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- ⇒ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสะสมเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก
- ⇒ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริตและประพัตมิชอบ

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)



๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (การใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการอนุญาต อนุมัติต่าง ๆ)

๕.๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

(การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว, การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน)

๕.๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

(การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ)

๖. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกระบวนการปฏิบัติงานข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และการประเมินผลกระทบความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

-เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

-เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

-ระดับของความเสีย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
ต่ำ(Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว
ปานกลาง(Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
เสี่ยงสูง(High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
เสี่ยงสูงมาก(Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

↑

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

→

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

๗. กระบวนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม มาใช้วิเคราะห์ความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘
ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้าน

- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☐ ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต

ชื่อหน่วยงาน / องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☐ ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ

ชื่อหน่วยงาน / องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ		/
๒	การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อให้บุคคลนั้นได้ประโยชน์		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☐ ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง

ชื่อหน่วยงาน / องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ด้านที่ ๔ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☒ ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อหน่วยงาน / องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
๑	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ	๑	๑	๑
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ	๑	๑	๑
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑	๑	๑
๕	การบริหารงานบุคคล	๑	๑	๑

๑๐.การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ
ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสีย
ทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับ
มอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยงและประพฤติมิชอบ

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ	ดี	/		
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	ดี	/		
การจัดซื้อจัดจ้าง	ดี	/		
การบริหารงานบุคคล	ดี	/		

๑๑. แผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ	มาตรการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบ
การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก สะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทาง ราชการ	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วย ให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตาม กฎหมาย	- การนำระบบ อุปถัมภ์มาใช้ในการ ปฏิบัติราชการ - การแบ่งพรรคแบ่ง พวกของฝ่าย การเมือง	-จัดทำประกาศ No Gift Policy -เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ ต่างๆ
การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	-เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อ เรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อ การสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ -การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วย ให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากการ บริการตามภารกิจ	- การนำระบบ อุปถัมภ์มาใช้ในการ ปฏิบัติราชการ	-จัดทำประกาศ No Gift Policy -เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ ต่างๆ -ผู้บริหารติดตามผลดำเนิน โครงการอย่างต่อเนื่อง
การจัดซื้อจัดจ้าง	-การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิด การกำหนดคุณลักษณะให้กับ ผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย -มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองซึ่ง นำไปสู่การเอื้อเพื่อประโยชน์ให้กับ คู่สัญญา	- ขาดการควบคุม ตรวจสอบอย่าง เคร่งครัด	-ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่าง ใกล้ชิดมีการสอบทานและกำกับ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด -มีขั้นตอนการเสนอเห็นชอบ ตามลำดับ มีการกำหนดวงเงินที่ เหมาะสม -จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติ การจัดซื้อจัดจ้าง
การบริหารงานบุคคล	-เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในการประเมินผล การปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่ เป็นธรรม -การรับของขวัญเพื่อช่วยให้บุคคลนั้น ได้ผลประโยชน์จากองค์กร	-ขาดการควบคุม ตรวจสอบ อย่างเคร่งครัด	-กำหนดหลักเกณฑ์ในการ บริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและ เป็นธรรม -แสดงเจตนาารมณ์ในการนำ หลักคุณธรรมมาใช้ในการ บริหารงานบุคคล

๑๒. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยง การทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบ	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	มาตรการตรวจสอบการใช้ ดุลพินิจ	การใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการอนุญาต อนุมัติต่าง ๆ	✓		
๒	มาตรการตามนโยบายต่อต้านการ ให้สินบนเพื่อป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ	ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงาน หรือโครงการ	✓		
๓	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใส ในการจัดซื้อจัดจ้าง	การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน	✓		
๔	มาตรการส่งเสริมการ บริหารงานบุคคล	ใช้อำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม	✓		

- ✓ **สถานะสีเขียว** : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ **สถานะสีเหลือง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทีทั้งที่ ตามมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
- ✓ **สถานะสีแดง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓



๑๓. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- ๑) (สถานะสีแดง Red) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗, ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมีแผนงานมาตรการกิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม
- ๒) (สถานะสีเหลือง Yellow) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔, ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- ๓) (สถานะสีเขียว Green) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑, ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ใน ระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิด การทุจริต	ค่าประเมิน ความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ	๑	มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตาม ภารกิจ	๑	มาตรการตามนโยบายต่อต้านการให้สินบนเพื่อ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ	๑	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อ จัดจ้าง
การบริหารงานบุคคล	๑	มาตรการส่งเสริมการบริหารงานบุคคล

๑๔. การประเมินความเสี่ยงทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	การประเมินระดับ ความเสี่ยง				มาตรการ ป้องกันเพื่อไม่ เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๑.	การอนุมัติ อนุญาตตาม พระราชบัญญัติการ อำนวยการ ความ สะดวกใน การ พิจารณา อนุญาตของ ทางราชการ	- การพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	- การนำระบบ อุปถัมภ์ มาใช้ในการ ปฏิบัติราชการ	- ความไม่ ยุติธรรมของ ผู้มีอำนาจใน การตัดสินใจ สั่งการ - การแบ่งพรรค แบ่งพวก ของ ฝ่ายการเมือง	- ขาดการ ควบคุมอย่าง ใกล้ชิด	✓				-จัดทำประกาศ No Gift Policy -เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ	การใช้ ดุลพินิจ ในการ ดำเนินการ พิจารณา อนุมัติ อนุญาต เป็นไป ตามลำดับ ขั้นตอน
๒.	การใช้ อำนาจตาม กฎหมาย/ การ ให้บริการ ตามภารกิจ	ความโปร่งใส ของการใช้ อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่	- นำทรัพย์สิน ของทาง ราชการไปใช้ ประโยชน์ ส่วนตัว และ พวกพ้อง	- ขาดความ รับผิดชอบ ส่วนบุคคล	- ขาดการ ควบคุม ตรวจสอบ อย่าง เคร่งครัด	✓				-จัดทำประกาศ No Gift Policy -เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ -ผู้บริหาร ติดตามผล ดำเนินโครงการ อย่างต่อเนื่อง	การใช้ ทรัพย์สิน ของทาง ราชการ เป็นไป ตามลำดับ ขั้นตอน

ที่	โครงการ / กิจกรรม	ประเด็น ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	การประเมินระดับ ความเสี่ยง				มาตรการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๓	การจัดซื้อ จัดจ้าง และการ บริหาร พัสด	ความโปร่งใส ของการใช้ อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่	การจัดซื้อจัด จ้าง ไม่เป็นไป ตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง หรือ มีการเอื้อ ประโยชน์ให้ ญาติพี่น้อง หรือบุคคล ใกล้ชิด ของ บุคลากรใน หน่วยงาน	ผู้ปฏิบัติงานขาด ความรับผิดชอบ ที่เพียงพอ ขาดคุณธรรม และจริยธรรม ขาดการคำนึงถึง ประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน และ การยึดมั่นใน หลักธรรมาภิบาล ขาดจิตสำนึกใน การต่อต้านการ ทุจริตคอร์รัปชัน	- สอดส่อง ดูแลความ ประพฤติของ บุคลากรใน องค์กร	✓				- ผู้บังคับบัญชามี การควบคุมและ ติดตามการทำงาน อย่างใกล้ชิดและ กำชับเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด -จัดทำและเผยแพร่ แผนปฏิบัติการ จัดซื้อจัดจ้าง -รายงานผลการ จัดซื้อจัดจ้างต่อ ผู้บริหาร	อบต. แควอ้อม เป็น หน่วยงาน ที่มีความ โปร่งใสใน การ ปฏิบัติงาน
๔.	การ บริหาร งาน บุคคล	มาตรการส่งเสริม การบริหารงาน บุคคล	ใช้อำนาจใน การ ประเมินผล การปฏิบัติงาน เพื่อเลื่อน เงินเดือนไม่ เป็นธรรม	-การนำระบบ อุปถัมภ์มาใช้ในการปฏิบัติ ราชการ -เจ้าหน้าที่ใช้ อำนาจอย่างไม่ เป็นธรรมในการ ประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	- สอดส่อง ดูแลความ ประพฤติของ บุคลากรใน องค์กร	✓				-กำหนดหลักเกณฑ์ ในการบริหารงาน บุคคลที่ชัดเจนและเป็นธรรม -แสดงเจตนารมณ์ใน การนำหลักคุณธรรม มาใช้ในการ บริหารงานบุคคล	มีการ ประเมินผล การ ปฏิบัติงาน ของ พนักงาน ส่วน ตำบล/ พนักงาน จ้าง